

T. Alkotmánybíróság
1015 Budapest, Donáti u. 35-45
A Szegedi Törvényszék útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 1V/1030-0/2019	
Érkezett: 2019 JÚN 17.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a *Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.316/2019/2. számú végzése* alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg, valamint ennek folytán kérem a Szegedi Törvényszék 7.Bv.1525/2017/19. számú végzésének megsemmisítését is és ennek nyomán kérem a bíróság új eljárásának lefolytatását.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

1) A pertő [redacted] smertetése, a jogorvoslati lehetőségek [redacted]

[redacted] 58
(a
[redacted] körülmények miatt kártalanítási
kérelmet nyújtottam be, azt az EJEB 28778/16. számon nyilvántartásba is vette. A 2013. évi
CCXL. tv. (a továbbiakban: BV. tv) 2017. január 1. napjával hatályba lépett módosítása
következtében – hivatkozással a korábbi, EJEB-hez benyújtott kérelemre és így az akkor még
a folyamatban lévő eljárásra – a Szegedi Törvényszékhez is benyújtottam a kártalanítás iránti
kérelmet a jogvesztő határidőn belül – a Bv. tv. átmeneti rendelkezési között található 436.§
(10)-(12) bekezdései tették ezt lehetővé. Ahogyan sok más kérelmező esetében, úgy az én
kérelmemet is elutasította az EJEB (2017. decemberében), így már csak a magyar bírói fórum
előtt folyamatban lévő eljárásban bízhattam – különös tekintettel arra, hogy 2017.
augusztusában szabadultam. Ezt követően ügyemben a Szegedi Törvényszék elsőfokon a
7.Bv.1525/2017/19. számú végzésében 2013. december 23. napja és 2016. december 31.
napja közötti időszak tekintetében megítélt 756.000,- Ft, azaz Hétszázötvenhatezer forint
kártalanítást, melyet elfogadtam. Azonban az ügyész fellebbezést jelentett be – hivatkozva
arra, hogy álláspontja szerint a Békés Megyei Bv. Intézet esetében a nem megfelelő
rovarirtásra alapított kártalanítási kérelem alaptalan, ezért ennek hiányára figyelemmel
szükséges a kártalanítási összeg megállapítása. Ezt követően a fent kifejtettekre hivatkozással
a másodfokon eljáró bíróság az **5.Bpkf.316/2019/2. számú** végzésében az egész kérelmet
érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

2) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az **Abtv. 27. § b) pontjában, a 30. § e) pontjában és 31. §-ában** foglaltakra hivatkozva kijelentem, hogy az ügyben jogorvoslati jogaimat kimerítettem, további, érdemi és hatékony jogorvoslat a magyar jogszabályok szerint részemre biztosítva nincs. **Az Abtv. 27. §-ban** foglaltaknak megfelelően a támadott döntés, az eljárást véglegesen lezáró, érdemi döntés, mely ellen – az alkotmányjogi panaszt leszámítva – belföldi jogorvoslatnak helye nincs.

Ügyemben a Szegedi Törvényszék elsőfokon a 7.Bv.1525/2017/19. számú végzésében 2013. december 23. napja és 2016. december 31. napja közötti időszak tekintetében megítélt 756.000,- Ft, azaz Hétszázötvenhatezer forint kártalanítást, melyet elfogadtam. Azonban az ügyész fellebbezést jelentett be – hivatkozva arra, hogy álláspontja szerint a Békés Megyei Bv. Intézet esetében a nem megfelelő rovarirtásra alapított kártalanítási kérelem alaptalan, ezért ennek hiányára figyelemmel szükséges a kártalanítási összeg megállapítása. Ezt követően a fent kifejtettekre hivatkozással a másodfokon eljáró bíróság az **5.Bpkf.316/2019/2. számú** végzésében az egész kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Erre tekintettel – mivel így más jogorvoslati lehetőség már nem áll fenn – az Alkotmánybírósághoz fordulok.

Az **Ügyrend 26. § (2) bekezdésére** figyelemmel kijelentem, hogy az ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, arra törvényi lehetőség sincsen.

Perújítást nem kezdeményeztem.

3) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 30. § (1) bekezdése és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján nyilatkozom, hogy a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.316/2019/2. számú, másodfokú, jogerős végzését 2019. április 16. napján, postai úton kézbesítették a jogi képviselő részére, így az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került, az alkotmányjogi panasz a törvényes határidőn belül kerül benyújtásra.

4) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az **Abtv. 27. § -ban foglaltakra** hivatkozással kijelentem, hogy az egyedi ügyben való érintettségem megállapítható, mert a kártalanítási ügy elítélt/kérelmezője voltam. Ezt a csatolt ítéletekkel igazolom.

Alulírott

[redacted] jogi képviselőm útján 2017. június 12. napján kelt kérelemmel fordultam a Szegedi Törvényszék Bv. Csoportja felé az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási igény miatt. Korábban, még a 2013. évi CCXL. tv. (a

céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni, így az 5.Bpkf.316/2019/2. számú végzésben alkalmazott jogértelmezés felveti az alaptörvény-ellenességet.

A Bv. tv 2017. évi módosításával bevezetett kártalanítás jogintézménye éppen az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének – és ezzel együtt a már írt Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkének – megsértését kellene, hogy ellensúlyozza. Alapvető cél kellene, hogy legyen a már elszenvedett jogsérelem kompenzálása, a Bv. tv-ben megfogalmazott szabályok keretei között – természetesen figyelembe véve a módosító törvény Indokolásában foglaltakat is, hiszen így tud érvényre jutni a jogalkotó valódi akarata, és így lesz vélhetően összhangban a preambulumban megfogalmazott céllal és az Alaptörvénnyel. Utólagosan kialakított, minden korábbi – és az Indokolásban megfogalmazott – jogértelmezéssel szembemenő joggyakorlat, melynek eredményeként rendkívül sok kártalanítási kérelem elutasítható – egyáltalán nem szolgálja a jogintézmény célját, sem az Alaptörvényben megfogalmazott jog érvényre juttatását, és a jogbiztonságot is veszélyezteti. Ehhez társul az eljárás jelentős elhúzódása (2017. június 12. napján kelt a kérelem), amely pedig a tisztességes eljáráshoz való alapjogot sérti.

2017-ben még nem volt kiforrott, valamilyen szinten az egységes felé mutató bírósági gyakorlat ezekre a kártalanítási eljárásokra, nem volt egységes a jogértelmezés a különböző törvényszékek esetében (sajnos a mai napig nem az, egymásnak teljesen ellentmondó jogértelmezést tartalmazó végzések születnek, akár egy bíróságon belül is, tanácsok között, vagy az első és a másodfokú tanácsok között is). Így nem érkezett megfelelő tájékoztatás sem a kérelmezők – és a védők – felé arról, mi a kialakult gyakorlat, mit vár el, hogyan értelmezi a Bv. tv vonatkozó szabályait az adott bíróság – jelen esetben a Szegedi Törvényszék. Csupán utólag szembesültem azzal a ténnyel, azzal a Bv. tv-t módosító törvény Indokolásával is szemben álló jogértelmezéssel, amelyet a Szegedi Törvényszék ma már módszeresen és rendszeresen alkalmaz, mind az elsőfokú, mind pedig a másodfokú tanácsok.

A 5.Bpkf.316/2019/2. számú végzés Indokolásában a Szegedi Törvényszék másodfokon eljáró tanácsa érdemi vizsgálat nélkül utasította el a teljes kártalanítás iránti kérelmet, arra hivatkozva, hogy kérelmező nem terjesztette elő a Bv. tv. 144/B. § szerinti panaszt, rávilágítva, hogy az elsőfokú bíróság hibásan állapított meg kártalanítást arra tekintettel, hogy az EJEB kérelem a benyújtott kártalanítási kérelem jogalapja.

Álláspontom szerint ez ellentétes a Bv. tv. 436. § (10) bek. b) pontjával, ugyanis a b) pont és a (11) bekezdés kimondja, hogy az EJEB eljárásra hivatkozva a kérelmeket 2017. június 30. napjáig lehetett benyújtani és **az igény érvényesítésének nem volt feltétele a 144/B.§ szerinti panasz:**

„436. § (10) ... 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult,

b) aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően

nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.”

436. § (11) A (10) bekezdés esetén a 10/A. § (4) bekezdésben meghatározott jogvesztő határidő e rendelkezés hatálybalépésének napjával kezdődik. A (10) bekezdés alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható, továbbá a büntetés-végrehajtási bíró eljárására az 50. § (1) bekezdés d) pontjában megállapított határidő harminc nappal meghosszabbodik.”

Álláspontom szerint a b) pont utolsó két feltétele együttesen kell, hogy megvalósuljon, ha csak az egyik feltétel teljesül, úgy a kérelmező jogosult a kártalanítási igény benyújtására, melynek jogalapját az EJEB eljárás képezi, és nemcsak 2016. december 31. napjáig bezárólag, hanem 2017. január 1. napját követően is, egészen 2017. június 30. napjáig. Jelen esetben [REDACTED] 2016. április 28. napján benyújtott kérelmét az EJEB 2016. május 25. napján nyilvántartásba vette.

Hivatkozom továbbá a T/12179. számú törvényjavaslat a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény és ehhez kapcsolódóan más törvények módosításáról 22.§-hoz fűzött indokolás következő mondatára: „**Értelemszerűen a módosítás az átmeneti rendelkezések között a múltban bekövetkezett sérelmek esetére a panasz benyújtásnak feltételét mellőzi, mivel az csak az adott ügyben még fogva lévő esetében és a törvény hatálybalépésétől kezdődően a jövőre nézve értelmezhető.**” Álláspontom szerint tehát megbízom esetében a kártalanítás jogalapja egyértelműen az EJEB-hez benyújtott kérelem, és mivel 2013-2016. évben még eleve lehetetlen volt a 144/B.§ szerinti panasz benyújtása, valamint az indokolás is világosan megfogalmazza és rögzíti, hogy csak és kizárólag a hatálybalépéstől kezdődően a jövőre nézve alkalmazható a panasz benyújtására vonatkozó szabály, így téves a Szegedi Törvényszéknek a panasz hiányára hivatkozással történő teljes elutasítása.

Ugyanezen jogszabályi helyre, valamint az Indokolásra hivatkozással álláspontom szerint szintén téves a Szegedi Törvényszék azon levezetése a fenti számú végzés 2. oldalán, miszerint csak azokra vonatkoznának a Bv.tv 436.§ (10)-(12) bekezdésének szabályai, akik 2017. január 1. napja előtt szabadultak - és így csak ezen kérelmezők esetében lehetne eltekinteni a 144/B.§ szerinti panasz benyújtásától.

Mellékelem az EJEB 2017. december 14-én kelt értesítést is – melyben arról tájékoztatott, hogy az előtte indított eljárásban a kérelmet elutasítja, hivatkozással a Domján kontra Magyarország ügyben hozott ítéletre (közzétéve: 2017. november 23.), így Várdai Sándor az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítás vonatkozásában a magyar Bv. tv szerinti, a magyar bv. bíró előtti eljárásban bízhatott. Ekkor megbízom már szabadult, és mivel – ahogyan azt fentebb kifejtettem – a Szegedi Törvényszék részéről ebben az időben még egyáltalán nem létezett olyan gyakorlat, amely a fenti – téves – jogértelmezést alkalmazta volna, így megbízomat jelentős joghátrányt érte, hiszen ekkor már semmit nem tudott tenni, mert a panaszt a szabadulása előtt kellett volna benyújtani. Mivel nem került sor olyan megfelelő tájékoztatásra, hogy kétséget kizáróan, egyértelműen, minden esetben (beleértve az EJEB-es kérelmezőket is!) kötelező a 144/B.§ szerinti panasz benyújtása – ezen

továbbiakban: Bv. tv) 2017. január 1. napjával hatályba lépett módosítása előtt kártalanítási kérelemmel éltem az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) előtt – hiszen 2017. január 1. előtt nem volt erre más lehetőség, nem volt kijelölve magyar bírói fórum és a törvényi feltételek sem álltak még rendelkezésre ezen kérelmekre Magyarországon. A Bv. tv. módosítását követően lehetővé vált a magyar bv. bíró előtt is megindítani ezeket a kártalanítási eljárásokat, sőt, az EJEB felfüggesztette az előtte már folyamatban lévő kártalanítási eljárásokat, arra hivatkozással, hogy a 2015-ös un. pilot ítélet (Varga és társai v. Magyarország) következményeként Magyarországon kialakított fogvatartotti kártalanítási eljárásokra irányuló szabályozás és rendszer keretein belül kell immár megoldani ezeket a kérdéseket, és ennek eredményét várták – azaz, hogy képes-e az új magyar rendszer megoldani ezt a problémát, működik-e a magyar jogorvoslati rendszer a fogvatartotti kártalanítások körében. 2017. végére az EJEB úgy ítélet meg, hogy megfelelő a magyar rendszer, így az előtte folyamatban lévő, alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatti kártalanítási eljárásokat sorra elutasította, így ezen kérelmezők már csak a magyar bv. bíró előtt folyó eljárásokban bízhattak.

Ugyanis a Bv. tv. átmeneti rendelkezései között található 436.§ (10)-(12) bekezdései lehetővé tették az EJEB eljárásokra hivatkozással a magyar bírói fórum előtt is a kártalanítási eljárás megindítását – világosan és egyértelműen megfogalmazva, hogy az ilyen esetekben a kártalanítási eljárás jogalapját a már folyamatban lévő EJEB eljárás jelenti és nem kell a Bv. tv 144/B.§ szerinti panaszt benyújtani (amely egyébként minden más esetben az eljárást megindító panasz, vagyis szükséges előfeltétele a kártalanítási eljárásnak). Erre nézve azonban jogvesztő határidőt állapított meg a Bv. tv, amely 2017. június 30. napja volt.

5) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Kifejezetten sérelmesnek tartom a Szegedi Törvényszék eljárását az egész, Bv.tv szerinti kártalanítás célja tekintetében. Egy másik – szintén a fogvatartotti kártalanítás körében született – végzésben kifejtésre kerültek a következők:

„A kártalanítás jogintézmények célja az Emeri Jogok Európai Egyezménye 3. cikkének megsértésekor alkalmazandó hatékony és ésszerű jogorvoslat biztosítása a fogvatartottak számára, amely megfelel az Egyezmény 13. cikkében foglalt elvárásnak. A jogorvoslatnak gyakorlati szempontból is „hatékonynak” kell lennie, meg kell akadályoznia a további jogsértést, vagy annak folytatását, illetve megfelelő kártérítést kell biztosítania a már megvalósult sérelemért, ahogy azt az EJEB a Varga és mások kontra Magyarország egyesített ügyben megfogalmazta.

Ez a cél a jogszabály preambulumban is megjelenik, miszerint a jogalkotó célja egyebek mellett Magyarország nemzetközi jogi és európai uniós kötelezettségeinek figyelembevétele. Ezt a célt szolgálja a kártalanítás jogintézményének bevezetése, hogy a fogvatartottak hazai fórumokon kapjanak valódi jogorvoslatot, és ne kelljen az EJEB-hez fordulniuk.”

„A 23/2018 számú alkotmánybírósági határozatban megfogalmazásra került, hogy az a jogértelmezés, mely adott törvényi rendelkezés egyértelműnek vélt rendelkezésére hivatkozva a jogszabály célját figyelmen kívül hagyja, sértheti a tisztességes eljáráshoz való jogot, melyet nemzetközi egyezmények mellett az Alaptörvény szintén deklaráál.” (Budapest környéki Törvényszék 10.Bv.1183/2018/20. számú végzése).

Álláspontom szerint a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.316/2019/2. számú, másodfokú végzése nem felel meg a fent leírt céloknak, és miután a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni, így az 5.Bpkf.316/2019/2. számú végzésben alkalmazott jogértelmezés felveti az alaptörvény-ellenességet.

Különösen méltánytalannak tartom az fenti okra hivatkozással történő elutasítást arra nézve is, hogy az eljárás már 2017 óta húzódott, és ezen idő alatt nagyon kevés tájékoztatást kaptam az ügyről, a fejleményekről, illetve a Szegedi Törvényszéknek a Bv. tv. 144/B.§ szerinti panaszra vonatkozó álláspontjáról az EJEB-hez is benyújtott kérelmek esetében. A Bv. tv. 10/A. (6) bekezdésében foglaltak szerint: „Nem róható az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott terhére, ha rajta kívül álló okból nem tudta a panaszjogát érvényesíteni.”, esetemben a panasz benyújtása a szabadulásra tekintettel eleve lehetetlen volt, hiszen akkor még a törvényszék ilyen irányú gyakorlata még egyáltalán nem volt ismert.

Megjegyzem, hogy mindezidáig a T. Szegedi Törvényszéken is egységes volt a joggyakorlat arra vonatkozólag, hogy 2016. december 31-ig, illetve az azt követő 6 hónapig a Bv. tv. 144/B. § szerinti panasz nem volt a kártalanítási eljárás előfeltétele, így ezen éles váltás veszélyes a jogbiztonság szempontjából is, kiszámíthatatlanná teszi az ítélezést a hasonló ügyekben.

II. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

1) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az Alaptörvény B. cikk. (1) bekezdésében foglalt jogállamiság követelménye.

Az Alaptörvény I. cikkben foglalt, az alapjogok korlátozhatóságának követelménye

Az Alaptörvény II. Cikkben foglalt, emberi méltósághoz való alapjog érvényesülésének követelménye.

Az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése, mely szerint senkit sem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

Az Alaptörvény E Cikk (1) bekezdése szerinti, a jogbiztonság alkotmányos követelménye.

2) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Ahogy az fentebb is jeleztem, álláspontom szerint a Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.316/2019/2. számú, másodfokú végzése nem felel meg a kártalanítás jogintézményéhez kötődött céloknak, és miután a jogszabályok szövegét elsősorban azok

jogértelmezés utólagos kialakítása nagyban sérti azon kérelmezőket, akik így esnek az esetleg megítélhető kártalanítástól (ha minden más feltétel fennállna).

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

1) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

2) Az Abtv. 30. § b) pontjában foglaltakra hivatkozva kijelentem, hogy a panaszban felvetett konkrét alkotmányossági problémát az Alkotmánybíróság – legjobb tudomásom szerint – sem a konkrét ügyben, sem absztrakt vizsgálat keretében) érdemben nem vizsgálta és nem bírálta el.

3) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Az Abtv. 51. § (1) és (3) bekezdése, valamint az Ügyrend 25. § (5) bekezdése és 27. § (1) bekezdése alapján a jogi képviseletet ügyvédi meghatalmazással igazolom; benyújtás során a jogi képviselő az Ügyrend 27. § (4) bekezdésében foglaltak szerint járt el.

4) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Az adatkezelés körében úgy nyilatkozom, hogy az indítványozó nem közszereplő, nem járul hozzá adatai nyilvánosságra hozatalához, hozzájárul azonban az indítványában foglalt jogilag releváns tények, adatok és körülmények nyilvános közléséhez.

5) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Melléletek)

Szegedi Törvényszék 7.Bv.1525/2017/19. számú végzése
Szegedi Törvényszék 5.Bpkf.316/2019/2. számú végzése
EJEB 2017. december 14-én kelt értesítése
EJEB-hez benyújtott kérelem
Szegedi Törvényszékhez benyújtott kérelem

Kelt: Budapest, 2019. június 13.

Dr. Fahidi Gergely
Dr. FAHIDI GERGELY
Ügyvéd
1122 Budapest, Abos u. 23/c.
Tel./Fax: 06-1-426-0145
Mob: 06-30-9774-873
Adószám: 50232338-2-41

indítványozó
képv.: dr. Fahidi Gergely,
ügyvéd

